

fejcsóválva eltekintenek – elküldik, megérkezik
akkor is, mikor már rég nem kézbesítik,
minden reggel nyolckor megy a hírközpontba távirat:
Uruguayban nincsen semmi baj.

URUGUAYBAN HALLGATNAK A NÉMÁK

Uruguayban nem látnak a vakok.
Uruguayban nem járnak a bénák.
Uruguay már rég volt világbajnok.
Van valami állat, ami folyton kaparász
egy csomó ember padlásszegletén.
Uruguayban rengeteg titok.
Uruguayban nincsen semmi baj.

Vörös István

A GYEREKET KOMOLYAN KELL VENNI

Ettek. A sült krumpli szaga olyan kellemesen betöltötte a konyhát, hogy mind a hármuknak jókedve támadt. A felesége csak úgy tepsistül az asztalra dobta a krumplikat. Jólesett a nyitott sütőből kiáramló meleg.

Nincs egy kis sör?, kérdezte.

Nincs, válaszolta a felesége, és gyorsan elfordult, úgy tűnt, mintha a válla megrándult volna egy picit. A lányuk, aki bátortalanul épp a gőzölgő étel után nyúlt, megkérdezte, anyu, te sírsz?

A konyhaablakon csíkokban csordogált a pára, a nap előbújt a krumplihéjszínű felhők közül, és aranyos fénnel világította meg a páracseppeket.

Nem, dehogy. Megégettem a kezem. A csaphoz sietett, vizet eresztett rá.

Hoznál akkor legalább egy kis vizet?

Persze. Mindenki kér? Meg sem várva a választ, három poharat vett elő, és megtöltötte őket. A régi mézes csuprot a kislány elé tette. A kedvenced, mosolygott rá.

Köszönöm, anyu. Annyira örülök, hogy ma ilyen jó az ebédünk!

Mért, máskor talán nem kapsz?, mordult rá idegesen az apja, föl pattant, és kirohant a konyhából, becsapta maga mögött az ajtót.

Apu, apu, kiabált a kislány, ne haragudj! Fölugrott, hogy utánamenjen, de az anyja megállította. Hagyd most, tudod, milyen.

Te nem tudod, anyu, felelte a kislány, erre a nő idegesen felemelte a kezét, hogy szájon vágja a szemtelenkedőt, ám abban a pillanatban kinyílt a konyhaajtó. Az apa mosolygva tért vissza a szűk helyiségbe, mintha mi sem történt volna. Meglepetés! A háta mögött rejtegetett valamit. Csoki! Egy kicsit töredezett piros mikulás volt.

Hogy szerezed?, nézett rá szinte szemrehányóan a felesége.

Gondoltam, ünnepeljük meg...

Mit, apu?

Nem is tudom, horkant fel. Jaj, félrevert a szívem, nyögte, a mellkasához kapott. Tekintete sötét volt, mint két odaégett krumpli. Pedig a krumpli egyáltalán nem égett oda. Felesége épp jókor vette ki a sütőből. Kész csoda, hogy még nem felejtett el főzni, gondolta bambán a nőre bámulva.

Azt hiszem, már eléggé kihűlt, ehetünk, hunyorgott az vissza rá. A falban egy vezetőék búgni kezdett.

Itt az ősz, nevetett a kislány vidáman. Bár még egy falatot sem evett, látszott rajta, hogy szinte már az illattól jóllakik, és ami fontosabb, jókedvre derül.

Szükségük volt a jókedvre. Az utóbbi hetekben alig jutottak élelemhez. Az iskola újra indult. Ott legalább mindig meleg van, meg tűzóráira többnyire egy szelet kenyeret is szoktak kapni a gyerekek. De most szombat volt, ilyenkor nincs iskola, így hát elmarad a szelet kenyér is.

Délután... mondta nagy lélegzetet véve, de aztán nem folytatta.

Most inkább együnk, nézett rá a felesége. Mindenki elé kített egy-egy sült krumplit. A kislány a magáét azonnal a kezébe kapta, és majszolni kezdte.

Meg se sózod?, kérdezte az anyja.

Ja persze, egész el is felejtettem, mosolygott a kislány. Mi lesz délután, apu, elviszel valahová?

El, nyögte, de nem mondott többet. A felesége érezte, hogy ez így nem lesz jó, leült, beleharapott a krumplibá, és miközben az éhségtől szinte zabálva enni kezdett, azt mondta: Találtunk egy új balettiskolát.

Új balettiskolát? Én a régit is nagyon szerettem.

Mi is. De az már bezárt. Klári néni hazaáruló volt. Kivégezték. Az ellenség katonái.

Az ellenség azért végezte ki, mert hazaáruló volt? De hiszen akkor inkább nekik segített, nem?

A hazaárulóknak mindig ez a sorsuk. Senkitől nem számíthatnak kegyelemre, mondta idegesen. A felesége gyorsan hozzátette, nem is érdemlik meg.

De én nem hiszem, hogy Klári néni hazaáruló volt, csicseregte a kislány, és lassan végére járt a krumplijának. A nő megsimogatta a fejét. Még kettő van. Hogy osszuk el?

Én nem kérek, állt föl az apa. Ti egyétek meg. Aztán egy húzásra lehajtotta a vizet. Majd eszem később, vihogott föl idéetlenül.

És a csoki?

Ne tegyük el későbbre?, nézett szigorúan maga elé a nő, nem fog megártani?

Nem, egyétek csak meg most, azért hoztam, válaszolta, és kifordult a konyhából.

Fél órával később ő és a lánya felöltözve állt a konyhaajtóban. Na, vigyázatok magatokra, mondta nekik a felesége búcsúzóul. A kulcs, a balettcucc és a belépési engedély nálatok van? A balett ugyanis egy távoli külvárosban volt, ahová még külön engedély volt szükséges. Csak lassan indult újra az emberi élet a zavaros idők után.

A lánya visszanézett a folyosó közepéről. Anyu, ma olyan finom volt az ebéd, mondta. Hamarosan már jobbakat is fogsz kapni, sóhajtotta a nő, becsukta az ajtót, és szokásával ellentétben nem is integetett nekik, amíg el nem tűnnek a lépcsőfordulóban.

Anyu haragszik?

Á dehogy. Azt mondta, fáj a feje.

Leértek a kapualjba. A kukaszag már régóta eltűnt innen. Szemét alig volt, hiszen ennivaló se nagyon akadt, vagy más kidobható, megromolható se. Az utcáról kiabálás, ideges szóváltás hallatszott be. Megálltak, a falhoz tapadva vártak, hátha történik valami, ami visszafordulásra kényszeríti őket. Nagyon szeretne volna, ha vissza kell fordulniuk, de a lánya türelmetlenül húzni kezdte a kezét. Induljunk már, apa! Két éve nem volt balettórán, igaz, azóta alig nőtt valamit, hízni pedig egy kilót se hízott. Igazi balettalkat maradt.

Végigsimított a lánya rövidre nyírt fekete haján. Azt akarod, hogy induljunk?

A lány szemtelenül nevetett. Most már nemcsak anyának, de nekem is helyetted kell döntenem?

Ő azonban nem haragudott meg rá, inkább szégyenkezve leszegte a fejét. Tudom, tudom, nem kívánhatom tőled, hogy most te dönts.

Miről kéne itt egyáltalán döntenem? Induljunk! Nem tudod, hogy hívják az új mesternőt?

Mit is mondott anya? Edina néni? Igen, azt hiszem, az. De majd óvatosan kikémleljük.

Messze van?

Nem vészes. Futva elértek egy villamost, nagy nehezen bepréselődtek a belsejébe. Mindenfelől ijedt arcok néztek rájuk. Mért ilyen szomorú mindenki?, kérdezte a lánya.

Szomorú? Én nem veszem észre. Utaznak. Ezen minek vigyorognának?

Bezzeg én vigyorgok. Végre balett!

Ne olyan hangosan!

Még mindig nem szabad? Nem azt mondtátok, hogy már helyreállt a rend? Hogy most minden jó lesz?

Mit karattyol annyit ez a gyerek?, szólalt meg egy hang mellettük.

Bocsánat!

Apa, sziszegte a fülébe a lánya, mért kértél bocsánatot?

Jobb a békesség.

De a következő megállónál inkább leszálltak. Még több mint félórájuk volt az óra kezdetéig, viszont elég messze voltak még. És át kellett kelniük egy ellenőrzési ponton is.

Itt régebben egy nagy doboz áruháza volt. A fémes borítást többnyire már lehántották az épület vázáról, a gerendák közt füttyült a szél. Egyre erősebben esett. Nem megyünk ezen keresztül?, kérdezte a lánya.

Egész jó ötlet. Legalább tető lesz a fejünk fölött, és talán az ellenőrzést is elkerülhetjük.

Beléptek. Annak ellenére, hogy az oldalfalak szinte teljesen hiányoztak, odabent meglehetősen sötétség honolt. Azonnal úgy érezte, hogy hiba volt erre jönniük, de nem akart visszafordulni, mert már unta, hogy folyton gyávának mutatkozik a lánya előtt. Egy szinte határtalan, ég nélküli téren jártak. Tőlük ötven-száz méterre valami mozgást, lábak surranását hallotta, csak abban nem volt biztos, hogy emberek-e vagy egy

garázdálkodó kutyafalka. Kitapogatta a zsebében a bicskáját, de aztán mást gondolt, és fölvetett a földről egy vasrudat. Vándorbot, mondta.

A lánya nevetett. De jó, hogy elhoztál ide, apa. Olyan kalandos ez a délután.

Igaza volt. A kutyák már körül is fogták őket. Egy farkaskutya tűnt a vezérüknek. Mellette, mint valami szárnysegéddek, két dobermann. Gyönyörű kutyák voltak. Aztán mindenféle kisebb-nagyobb loncsos kóbor keverék. De akadt köztük két megtermett patkány is. Összesen úgy húsz állat. Egyre szorosabbra vonták a gyűrűt.

Gyorsan a lánya kezébe adta a bicskát. Ha kell, ezzel védj magad, mondta. Majd a vascövet lengetve elindult a vezér felé. Az morgott, és mereven rászegezte a tekintetét. A szeme zöldesen csillogott. Menet közben már eltalált a csővel egy spiccet, amely egyetlen nyikkanással döglyöten terült el, a farkaskutya lesunyta magát a földre, úgy tűnt, hogy ugrani készül. Most kell megnyerni a csatát, gondolta, fölgyorsította a lépteit, ráordított a kutyára, Bundás, takarodsz haza! Ez megtette a hatását, a vezér kitért, a két szárnysegédje pedig már rég a dögön marakodott.

Nyertünk, morogta. Azért jobb lesz mihamarább eltűnni innen, tette hozzá, és kézen fogta a lányát, aki visszacsúsztatta a tenyerébe a ki se nyitott bicskát. Apa, te olyan bátor vagy!

Ahogy kiértek a szabad ég alá, két alak szegődött melléjük. Szép volt, haver, láttuk, mit műveltél a kutyákkal.

Nem tudom, miről beszéltek!

A lányod?

Igen.

Balettre mentek?, röhögött a másik, egy rókapofájú.

Igen, csacsogta a kislány, az apja hiába szorította a kezét, hogy ne feleljen nekik.

Sokan jönnek manapság ide... balettre.

Ja, sokan, tódította megint a rókapofa. Ti most vagytok először?

Messze van még?, kérdezte a lány.

Erre nincs messze, haver, te honnan ismered az utat ilyen jól? Biztos, hogy ez a te lányod? Nem loptad valahol?

Honnan lopott volna apa?

Lopott gyereket nem szabad balettezni vinni, vihogott a rókaképű.

És a kutyák errefelé védett állatok. Még egyszer ne lássalak itt! Eltűntek. Ők pedig, apa és lánya, egy városszerűbb részre jutottak. Régi, két-három emeletes bérházak sorakoztak egymás mellett, viszonylag jó állapotban. Egy sarokház kapuján kellett fölcsöngetni, melyet aztán mindenféle kérdés vagy kaputelefonban adott magyarázat nélkül kinyitottak nekik. Tanácstalanul vágtak át az udvaron. Valahonnan hátulról hallatszott a zongorázás.

Amennyire üresnek tűnt a környék, olyan meglepő volt, hogy az öltözőben milyen sokan vannak. A viszonylag szűk, rosszul fűtött helyiség szinte ködös volt a hideg párától. Egy kövér öregasszony fogadta őket az ajtóban, megkérdezte a kislány nevét, aztán az apukáét. Mert ugye az apuka?, nézett föl bizalmatlanul nagy füzetéből, a kézzel vonalazott rubrikák fölül.

Már sehol nem használnak számítógépet?, kérdezte válasz helyett. Az öregasszony összeráncolta a homlokát. De. Nekem van is otthon. Viszont itt sose használtunk.

Tessék ezt a számot fölerősíteni a kislányra, ha átöltözött. Aztán ezt a karszalagot pedig maga vegye föl, ha az óra elkezdődött.

Értem, nyögte. Nem könnyen találtak helyet, már mindenhol anyukák vagy apukák álltak, a lányok a fehér ruhákban úgy festettek, mintha parányi kísértetek lettek volna. Az éhezés, úgy látszik, senkit nem került el. Vagy akit igen, az nem ide hozta a lányát.

Az egyik sarokban láttak egy falba vert szöveget, melyen még nem lógott ruha. A szög alatt egy üres szék. Odatüledtek. A kislány kacagva kezdett vetkőzni. Apa, annyira izgulok. Ugye nem ez a kövér a mesternő?

Nem hiszem.

Levették a kis kabátot, pulóvert. Ő szépen fölakasztgatta őket a fogasra, a többi dolgot összehajtogatta, és a székre fektette.

Na, menj, mondta neki.

Hát a számot nem kell föltenni?, emlékeztette a lánya.

Hú, majdnem elfelejtettem.

Tulajdonképpen minek az ide?

Talán amíg a mesternő meg nem tanulja a neveteket.

De akkor minek teneked is?

Igaz. Minek is? Azt hiszem, én inkább föl se teszem.

Apa, te mindig olyan különc vagy. Ne szégyenkezz, tedd föl!

A lányok már sorban álltak az öltöző ajtajában. A kövér nő kiabált, kettesével, kislányok!

A sok egyforma ruha közt alig tudta megkülönböztetni a saját gyerekét. Már indult is befelé a sor. Eltűntek egy opálüveges ajtó mögött. A zongoraszó újra fölhangzott.

Még egyszer eligazította a ruhákat a széken, aztán menekülésszerűen elindult kifelé az öltözőből. Úgy döntött, amíg az óra tart, sétál egyet a környéken. Az idejét se tudta, mikor járt erre legutoljára.

Kifelé tartva behallgatott a kezdődő balettóra zajaiba, nevetés szűrődött ki, francia vezényszavak. Talán nem lesz semmi baj, gondolta, de ugyanabban a pillanatban beleütközött a kövér öregasszonyba. Itt nem szokás óra közben elmenni a szülőknél. Vagy nem a gyereket hozta?

De, de.

Akkor üljön a helyére, és vegye föl végre a karszalagját! Különben honnan tudhatná bárki is, hogy kinek az apja?

Menekülni akart, de nem volt ereje ellentmondani. A karszalagot engedelmesen föl húzta a kabátja ujjára. Most nézte csak meg. Az ötvenhármas volt. Fehér anyagra kézzel rápingált szám.

Visszament a sarokba. A ruhákat mind a szögbe akasztotta, valahogy a kabát ujjába tömve a gyereknadrágot, aztán lerogyott a székre. Fázott.

A helyiségben most nagy nyugalom támadt. Sóhajtozó szülők ültek némán, nem szólva egymáshoz. Unottan vagy idegesen meredt maga elé mindenki. Senki nem olvasott, senki nem fejtett keresztrejtvényt. Elcsukló hang hallatszott. Mintha valaki rosszul vette volna a levegőt. Mintha sírt volna valaki.

Ettől ideges lett. A térdére csapott, minek ide a sírás, mondta inkább csak magának, de rögtön csönd lett. Bocsánat, hangzott föl anélkül, hogy tudni lehetett volna, ki volt az.

Kinyílt egy oldalajtó. Egy meglepően szimpatikus, jól öltözött férfi lépett be rajta. Pontosabban előbb a fejét dugta be, végigpásztázva az ott ülőket, csak miután megtalálta, akit keresett, lépett be. Úgy tűnt, hogy egyenesen erre tart, de két emberrel előbb megállt, még egyszer megnézte a számát, sügött valamit a fülébe, aztán kimentek ugyanazon az ajtón, amerre bejött.

Nagyot sóhajtott. Hallani lehetett, a többiek is hasonlóan éreztek és cselekedtek. Meg is kapták a jutalmukat, mert negyedóráig senki se háborgatta a nyugalmukat. Akkor egy rosszarcú, alacsony férfi lépett be udvariatlanul, és megállt velük szemben olyan grimaszot vágva, mintha egymás után mindegyikükkel meg akarna verekedni.

Ennek nemet mondok, bármi lesz is, gondolta, de aztán az ötvenötös szám hangzott el. Újabb nyugalom. Ezúttal nem tartott olyan sokáig. Egykettőre kinyílt megint az ajtó, és most egyszerre két férfi is belépett. Ez olyan váratlan csapás volt, hogy a feszültségtől valaki fölugrott a helyéről, hogy távozzon, de a két alak nem hagyta. Mit idegeskedtek?, mondta az egyik. Nem olyan vészes dologról van szó. Mi nem szervkereskedők vagyunk. Csak a legelső volt az.

A legelső, gondolta, és a homlokára verítékcseppek ültek ki. Úgy látszik, az utóbbi időben elvesztettem az emberismeretemet.

Az öregasszony is föl pattant erre, aki a rendre felügyelt a teremben. Szó sincs ilyesmiről. Nagy lett a jövés-menés a teremben, egyre többen léptek be a titkos ajtón. Valaki őhozzá is odasomfordált a sarokba, és kezet nyújtott neki. Finom, puha tenyere volt. És meleg. Elegáns ruhában volt. Úgy látta, hogy az öltönye többet ér, mint az ő egész kis szűkös lakásuk.

Nem is tudom, mondta, szükséges egyáltalán, hogy átmenjünk a tárgyalóba? Már majdnem az utolsók vagyunk. Kétszáz.

Mi kétszáz?

Hát az ajánlatom. Magához tartozik az ötvenhármas, vagy nem?

Az ötvenhármas? A neve...

Nem érdekel a neve. Kétszáz, és egy csomag kávé.

A kávé nem kell. Legyen inkább ötszáz.

Ötszáz? Hiszen azért vidéken hármat vagy négyet is kapok.

Akkor menjen oda, ahol kap. Ne felejtse, hogy a lányomról van szó.

Pedig el fogom felejteni.

Hatszáz.

Micsoda?

Nem... eladó, akarta mondani, de a puha kezű ember rögtön a szavába vágott, hogy ne tudja kimondani, amit akar.

Négy százötven.

Hétszázötven?

Jó, legyen!

Legyen nyolcszáz!

Ember, itt egy ezres, aztán tűnjön el. Az ott a kölyök ruhája?

De erre a kérdésre már nem válaszolt, a kezét égette a pénz. Akkora összeg volt, amit ő évek alatt se tud megkeresni. Arra gondolt, nem lett volna-e jobb mégis inkább természetben elkérni. De tudta, hogy az milyen veszélyes. Mindenféle ételt hamisítottak mostanában, csak a pénzt nem sikerült senkinek.

Visszafordult a férfihoz, aki a számára olyan ismerős ruhákat pakolta vissza a székre, úgy rendezgetve őket, mintha a saját lányáról lenne szó. Figyeljen, mondta neki. Hagyjuk. Nem kell a pénze.

Ki maga?, nézett rá a férfi értetlenkedve.

Maga ki? Menjen innen, vigye az ezresét.

Tudja, hogy itt nem lehet az egyszer megkötött üzlettől visszalépni?, adta föl a teljes tagadást a férfi.

Akkor legalább adjon még valamennyit. Úgy érzem, becsapott.

Hát talán tényleg becsaptam. Ma a legmagasabb ár ötezer volt. De nem bánom, itt van még egy köteg tízes. A fele hamis, viszont így is megér az egész vagy kétszázat. Nem segíthetek magán. Nem is akarok. Menjen innen! Magának is jobb lenne. Nem látja, hogy zavar?

Elindult kifelé, és megdöbbenve nyugtázta, hogy nem érez szinte semmit. Az ebéd délben és az ideút sokkal rosszabb volt. Majdcsak túl leszünk ezen a krízisen, gondolta. De közben odalépett a teremfelügyelő nőhöz. Nem kukkanthatnék be még utoljára a balett-terembe?

Szigorúan tilos, felelte a nő.

Ő azon nyomban a belső zsebébe nyúlt, és előhúzott egy tízest. A kezébe gyúrte.

Hm. Végül is miért ne? Jöjjön!

A véce melletti folyosó egy kanyar után magasan levő ablakhoz vezetett, amely a gyakorlóterembe nyílt. Az ablak alatt többlépcsős dobogó állt. Jó néhány szülő bábéskodott itt. Az üveghez nyomott arccal sírt egy anyuka. Az a férfi, akit a szimpatikus fickó vezetett el elsőként, most a levetett karszalagját gyűrögette. Háttal állt az ablaknak, arcát a tenyerébe temette.

Ahogy meglátta a nagy csoport embert, biztosra vette, hogy már megint becsapták. Ők valószínűleg egy fillért se fizettek ezekért az utolsó, pokoli percekért. Nem, én inkább föl se megyek oda, gondolta. A kövér nő elordította magát. Emberek, menjenek már innen! Tudják, hogy mire az órának vége van, nem lehetnek itt.

Maga meg mit tátja a száját, menjen föl, szorítsa ki őket, bámuljon be még utoljára az ablakon, mert soha többet nem láthatja a gyermekét. Soha többet. Most utoljára, és soha többet!

A dobogón többen felzokogtak. El akarunk búcsúzni tőlük, mondta valaki, egy női hang.

Vissza akarjuk kapni őket!

Az lehetetlen! Törvények is vannak a világon, nem csak ez az ostoba érzélgés. Kifelé innen, takarodjanak! Maguk csalók, maguk tolvajok! Meg akarják lopni a becsületes embert, aki az ilyen férgeket is támogatni igyekszik.

Te vagy a tolvaj, visította valaki. De ugyanabban a pillanatban három kigyúrt alak lépett a helyiségbe, és egy vasajton egyszerűen elkezdte kihajigálni a lázongó szülőket.

Mikor őt kapták el, megpróbálta kitépni magát, hogy följusson az ablakhoz, de hátracsavarták a karját, és már vitték is kifelé. Hé, helló, nekem még jár egy benézés, kérdezzék meg a hölgyet.

A kövér öregasszony visszanezett rá, a tekintetében végtelen ártatlanság és segítőkészség ült. Nem jár neki semmi, dobjátok ki!

Valami hátsó lépcsőn gurult lefelé, melynek az utolsó néhány foka egyszerűen hiányzott, és ő egy gödörbe zuhant. Szerencsére ráesett az előtte kidobottakra, nem ütötte meg magát különösebben.

Mit akar tőlem, a kurva anyját, mondta egy nő, akin nagyobbbrészt feküdt. El akarja lopni a pénzem?

Gyorsan föltápázkodott róla. Dehogy, bocsánat. Csakhogy ő maga is gyanakodni kezdett, a zsebéhez kapott, hogy ellenőrizze, megvan-e a pénze. Sajnos nem találta. Megragadta a nőt, és a hajánál fogva föllállította. Jó, hogy szólt! Az én pénzem nincs meg. Hová lett?

Te rohadék, vedd le rólam a kezed, már a harmadik lányomat adtam el, csak egy maradt.

Legalább jobb szülei lettek, mint te!

Ne hidd el ezt a mesét az örökbefogadásról, röhögött a nő. Ettől az ő agya annyira elborult, hogy öklével szájon vágta. Érezte, ahogy az ütéstől megreccsennek a csontok. Az a két ember, aki eddig még a gödörben hevert, föl pattant és pánikszerűen eliszkolt mellettük.

A nő vért és pár fogat köpött ki, sírni próbált, de nem ment neki. Nem vagyok tolvaj, nyögte.

Hazudsz, mondta, és gyomorszájon vágta, de olyan erővel, hogy a nő azonnal elájult. Mint egy üres kabát, lógott kezében a test, melynek, hogy most nem volt benne öntudat, meg lehetett érezni a valódi súlyát. Nem lehetett több negyven kilónál. Elkezdte végigtapogatni. Fölfedezte, hogy soványsága ellenére milyen formás melle van. A piczába, ezt nem akartam, mondta, bocsánat. Aztán a nő egyik zsebében megtalálta a köteg tízest. Rohadt kis ringyó, mondta, és belerúgott egyet, de ez nem volt jó ötlet, mert a ruhája elszakadt, és a test kombinéstül egyszerűen kibukott belőle a meszes, agyagos földre. De ahogy kiesett, ott volt az ezres is mellette a földön.

Gyorsan lehajolt a pénzért, a zsebébe gyűrte. Ettől egy kicsit megnyugodott. Mégse lehet olyan könnyen átbaszni engem, gondolta. A nő szinte árnyékként feküdt ott a földön, mint akinek ellopták a belsejét. Lehajolt, megfogta a csuklóját, hogy meggyőződjön róla, van-e pulzusa. Mert akármi történt is, nem akarta megölni ezt a szerencsétlent. Egy kis élet volt benne.

Amikor elengedte, a nő sziszegve felnyögött. Te mocskos tolvaj, rikácsolta. Talpra ugrott, és megpróbált a szemébe karmolni.

Még neked áll följobb? Egyetlen mozdulattal, mint egy csokor virágot, összefogta a két csuklóját, hogy a hadakozó körmöket eltávolítsa magától, és szorított egyet rajtuk. De dühében olyan erőre sikerült a szorítás, hogy a gyenge csontok szilánkosan összetörték a keze alatt. A két kis öklöcske hirtelen, mintha erejét vesztett száron ülő két virágfej lenne, lekókadtt. A nő ettől kezdve halkán és folyamatosan jajgatott.

Ez a jajgatás úgy hatott rá, mint valami ajzószer. Fölemelte a két véres kezét, és a szájhöz érintette az egyiket. Bocsánat, motyogta, bocsánat. És megcsókolta, ahogy egy lovag csókolja a hölgye kezét.

Bocsánatot mersz kérni, te gané? Tönkretettél. Én zongoraművész vagyok. Mi lesz most már velem? Ha olyan nagyfiú vagy, inkább ölj meg.

Nem vagyok én gyilkos!

Te szar alak. Engem megöltél.

Hiszen most is pófázol, mondta, és megrángatta. A nő remegett a hidegtől és a félelemtől, libabőrös volt, a keményvé merevedett mellbimbója kiütközött a kombiné alól. Egyszerűen maga elé emelte a kis testet, ami már harminc kilónak se tűnt, egy harapással letépte róla a kombinét. Éhes vagyok, súgta elboruló aggyal.

Jaj, egy kannibál, hörögte a nő, de láthatólag volt a panaszában valami kéj is.

Hallott már az emberevőkről, de nem gondolta, hogy egyszer őbelőle is az lehet. Ettől kijózanodott. Bocsánat, mondta már megint, és ledobta azt a kevés bőrt és csontot maga elé.

Ne hagyj itt! Fél órán belül széjjeltépnek a kutyák.

Dögölj meg, te tolvaj, nem kár érted, felelte, és kiment a sötét lépcsőházból az udvarra. Elbizonytalanodva megállt, föltekintett az égre, olyan fekete felhők meneteltek a kis négyzetben, mintha az éjszaka foltokban és csomókban érkezne.

Elmélázott. Meg kéne várnia a kapualjban azt az alakot, aki a lányára rátette a kezét. De alighanem már rég elmentek. Állítólag van egy titkos kijárat is. Azt vette észre, hogy a nő valamelyest összeszedve magát, a falhoz tapadva megpróbál elszökni mellette. A ruháját csak úgy maga köré tekerte, sírt.

Hirtelen annyira fájni kezdett, mintha a pucér, véresre vert test érzéseit érezné. Mintha azonosulna vele, ezzel a páriával. Jaj, ez a szolidaritás lesz, ami az embereket ebbe a nagy bajba juttatta, melyből most próbálunk valahogy kijutni. Ki kell ölnöm magamból a részvétet, gondolta, de a lába félreértette a gondolatot, mert fél fordulatot tétetett vele, és máris szemtől szemben állt áldozatával. Meg kell ölnöm?, kérdezte a lábát.

A nő letérdelt. Ne bánts, bármit megcsinálok, csak ne bánts!

Elővette a bicskáját, és egy gyors mozdulattal kinyitotta. Mit csinálhatnál te már, amiben nagyobb örömöm lenne, mint hogy megöllek?

Mutatnék neked helyeket, ahol olcsón lehet eladni való kislányt szerezni.

Ez a kifejezés annyira szíven ütötte, hogy a maga számára is váratlanul, hangosan felzokogott. Az előbb egész el is feledkezett arról, hogy mért járt itt.

Látom, nem is vagy te olyan rossz ember, mondta a nő, odamászott hozzá térdén állva, és átölelte a derekát.

Iszonyt érzett ennek a nőnek az érintésétől, egy rúgással ellökte magától, és futva távozott. Égette a szégyen, hogy sírt. Nem szabad sírni, ezt tudja mindenki. A sírás az előző korok puhaságának okozója. Ami nyomorúságunk okozója. Csak keményen lehet kimászni a gondokból, ahogy az előbb ő a gödörből. És meg is lett a jutalma, visszaszerzte a pénzét, amit majdnem ellopott tőle ez az ügyes kis tolvaj. Micsoda komédiás! Kár, hogy már nincsenek színházak, mert ott felléphetne. Még hogy zongoraművész! Nyilván egy kupiban klimpírozott, azért is tett most is olyan perverz célzásokat. Eladni való kislány? Micsoda állat! Jobb lett volna megölni.

Futott. Meglepő gyorsasággal száguldott végig utcák során, keresztezett sugárutakat. Arra se volt ideje figyelni, hogy merre tart, de valahogy a város belseje felé sodródott. Megpróbált örülni az eredménynek. Annyi pénzük van, ami évekre biztosítja a megélhetésüket. A gyerek meg? Alighanem jobb helyre került, neki is jobb. Csak nehogy a pénz megint elértéktelenedjen. Ez már persze soha nem fordulhat elő.

Ételszag csapta meg. Kolbászt sütnek valahol? A kurva életbe, hogy én milyen éhes vagyok, gondolta, és megállt. A Kövér Hal térre ismert rá. Kicsit romos volt, de több ablakból is világosság szűrődött ki, és az egyik üzlethelyiség ajtaja mögül fény és jókedv hangjai dőltek az utcára.

Belépett. Közelebről már nem tűnt olyan hangulatosnak a hely. A padló szutykos volt, az asztaloknál csak pár ember lézengett, a félszemű csapos üres szemgödrét nem takarta semmi, így olyan érzése volt annak, aki ránézett, mintha a gondolatait is megpillanthatná. És ezek a gondolatok nem tűntek valami szépnek. Te meg ki vagy?, bődült rá a belépőre. Ide csak törzsvendégek járhatnak.

Nagyon megéheztem, és ételszagot éreztem innen kiáramlani, mondta, holott bent már a szag se volt annyira kellemes, leégett olaj szaga uralkodott, és romlott söré.

Fizetned kell érte.

Nem is ingyen gondoltam.

De menő vagy, mondta a csapos. Van még egy kis kolbászvég.

Kolbász?, kérdezte, sóhajtotta és sziszegte. Kérek egy nagy darabot. Meg kenyeret hozzá.

Kenyer nincs. De kaphatsz üres palacsintát köretnek. Bort iszol vagy pálinkát?

Mind a kettőt.

Na jól van, jól van, tetszel nekem. Most pedig mutasd meg a pénzedet. Benyúlt a kabátzsebébe, és előhúzta a tízes köteget.

Hú de gazdag vagy! Most fosztottál ki valakit?

Épp engem akartak kifosztani, de nem hagytam magam.

Csak azért kértem, mert véres a kabátujjad.

A helyiségben ülők nem kommentálták a jelenetet, ültek az italukba bámulva. Volt egy üres asztal a fal mellett, ő oda rogyott le. Olyan fáradt volt, hogy szinte azonnal elaludt. Nem hittem volna, hogy ennyire kimerült vagyok, gondolta már álmában. Nem álmodott semmit, csak gondolkodott, mintha még értelmes dolog lenne gondolkodni. Legfeljebb egy perc telhetett el, amikor azt vette észre, hogy egy kéz a kabátja zsebében matat. Ki se nyitotta a szemét, és akkorát csapott a keresőre, hogy azonnal nyüszítve elmenekült. Szerencséd, hogy mára már elegendem van, motyogta. Aztán végigpásztázta a zsebeit, hogy ellenőrizze, mindene megvan-e.

Mindene megvolt. És ekkor megdöbbenő felfedezést tett. Mind a két zsebében ott volt egy tízes köteg. És mind a két belső zsebében ott volt egy ezres. Ezek szerint tényleg kiraboltam! Ezek szerint én raboltam ki őt, nem ő engem. A picsába!, kiabált föl.

Mi van, mit szétségelsz itt, talán nem tetszik?, kérdezte a csapos, aki a kolbásszal közeledett az asztalához.

Hirtelen olyan undorítótnak tűnt az a kétes eredetű kolbász, különösen a félszemű csapos kezében, hogy hánynia kellett. Persze legjobban nem is tőle, hanem sokkal inkább önmagától. Fölgrott. Nem, nem tetszik, mondta. Az egyik törzsvendég azonnal föl pattant az asztalától. Kést rántott.

Ő azonban csak elröhögte magát. Hagyjál engem békén! Eladtam a lányomat, aztán kiraboltam egy nőt, és majdnem agyon is vertem.

Ja bocs, akkor ma verhetetlen vagy, mondta a törzsvendég. Nem akarok meghalni. Aztán dühösen a pincérre nézett, te meg kussolj már, mondta neki. Téged meg, haver, meghívlak egy rumra. Ez életed nagy napja, nem igaz?

Nagy nap? Nem hiszem. Vissza kell adnom annak a nőnek a pénzét!

Úristen, ne legyél már ilyen becsületes, a végén még lecsuknak.

A becsületességért, ha valaki nem tudta az ellenkezőjét bizonyítani, akár fél év elzárást is lehetett kapni. Bár a valóságban alig folytak bírósági eljárások, ennél komolyabb ügyeket is elhanyagoltak. A börtönök pedig használaton kívül voltak.

Kit érdekel, mondta, és kirohant a helyiségből. Odakint a bűz újra ételszagnak tűnt, illatnak, a vágyak netovábbjának, ő meg ott áll a becsületességével, és azt se tudja, hol keresse a nőt, akit már valószínűleg tényleg széttéptek a kutyák. Mindegy! Úgy érezte, hogy már nincs értelme visszamenni. Végül is a duplaannyi pénz se jön rosszul nekik. Majd azt mondja a feleségének, hogy ennyit kapott, aztán kész. Ideje lenne már hazajutni. Kiért a folyópartra. A víz feketén örvénylett, mélyen, gyilkosan, megértve a kor szavát. Ráébredt, hogy semmi kedve sincs hazamenni. Hogy a feleségét már ki nem állhatja, nem szereti a főztjét, nem szereti a rövid haját, nem szereti a nagy mellét. Nem szereti az álszent szerénységét, nem szereti a fekete szemét, a keszeg fenekét. Amiért egyedül hazajárni szeretett, az a lánya volt. Most mit mondunk majd az iskolában, mért nem megy be? Mit fogunk csinálni a játék mackójával, mit fogunk csinálni az ágyával?

Rablógyilkos vagyok, emberkereskedő, állapította meg, és áthajolt a korláton. Jobb kezével kintről egész lent megfogta az egyik vasoszlopot, és a lábával elrúgta magát. Átbucskázott a korlát fölött, de abban a pillanatban halálosan megrémült. Nem engedte el a vasat, hanem valami furcsa szögben igyekezett megtartani magát a víz fölött.

Szegény kislányom, bömbölte. Mért kellett ennek megtörténnie, mért nem voltam egy kicsit előbb okos? De már ez a felismerés is későn jött. A bal keze, amivel a felső korlátot fogta, megcsúszott, nem tudta tartani magát vele, a jobb még görcsösen markolt, de ahogy nagy lendülettel rázuhant, a csuklója kificamodott, ám még lógott rajta egy pillanatig. Akkor már nem is volt teljesen magánál. Úgy érezte, egyre hosszabbra nyúlik a teste. Belátott a híd íve alá, rácsodálkozott a csövek között meghúzódó emberekre.

Megint egy, mondta valaki.

Nem kár értük, felelt neki egy másik hídlakó. Legalább lecsapolódnak a rossz energiák.

Ezt ő már magasan a feje fölül hallotta, de csak ekkor bírta elengedni a vasat, amelyre szinte odafagyott a keze.

Egy madár repült el mellette, belesípelt az arcába.

A vízfelszínre úgy csapódott, mintha betonra esett volna. A víz nem nyílt meg, összetört tagokkal hevert egy pillanatig a felszínen, mintha járni is sikerülhetne neki, a szájából vér buggyant ki, a zsebéből kiesett a bicskája, és zörögve pattogott egyre távolabb tőle, mintha jégen rugdosná valaki.

Aztán a felszín lassan behorpadt alatta, és őt a vízzel egyszerre nyelte el a túlvilág nélküli, fekete, hideg nemlét. Fél óra múlva egy kabátot vetett föl az örvény, és néhány papírpénz úszott mellette a tenger irányába a sötétben.

Méhes Károly

HEGYMENET

Regényrészlet

Mert egy dolog elvitathatatlan a hegytől: itt a táj is az otthonunkká vált. A táj az évszakokba ágyazva, úgy, ahogy előtte és utána már soha. A falak, a folyosók és a hálók, a különböző termek, a lépcsők sora, a mindig titokzatosnak maradó kolostori szárny, a könyvtár és a torony is a tájban végződtek, a tájból álltak-meredtek elő. Ha kiléptünk bármely ajtón, kapun, máris benne voltunk az őszben, a télben, a tavaszban; a nap, a szél, az eső, a hideg szinte lecsapott ránk, azaz le sem kellett csapniuk, mert mi magunk váltunk a részükké, önként.

Azok a fiúk ott, zebre dugott kézzel a bástyán. Állnak, néznek valahová messze, nézik a szemközti dombokat, a „nyúli havasoknak” titulált vonulatot, ami pontos óráként mutatja, milyen hónapot írunk, le lehet olvasni róluk, milyen messze a pillanatot közrefogó két szünidő: ami elmúlt, és ami következik.

A fiúk mindenütt ott vannak, feltűnnek, mert menniük kell. A napirend szerint is, de hajtja őket a vágy, nem egyszerűen a máshol lét vágya, az innen el vágya; vonz, szípiant a táj, bármely évszakú is, benne lenni, elmerülni.

Az első év a tanulás éve, amikor minden nap új, minden nap más, mert nincs két egyforma nap – egy éven át. Aztán ismétlődni kezd előlről, mert ismétlés a tudás édes-